

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ» НАПН УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
ЄВРОПЕЙСЬКА ВИЩА ШКОЛА МЕДИЧНИХ І СОЦІАЛЬНИХ НАУК
У ВАРШАВІ (Республіка Польща)
ЛЮБЛІНСЬКА ВИЩА ШКОЛА В РИКАХ (Республіка Польща)
УНІВЕРСИТЕТ МАРМАРА (Турецька Республіка)
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВІАДРИНА
У ФРАНКФУРТІ-НА-ОДЕРІ (Федеративна Республіка Німеччина)
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
КРЕМЕНЕЦЬКА ОБЛАСНА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**II Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

**ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС СЬОГОДЕННЯ:
ДОСЯГНЕННЯ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

м. Тернопіль

2026

УДК 08:37.01/.09

Освітній процес сьогодення: досягнення, виклики, перспективи : збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Тернопіль, 24 квітня 2026 року) / Редколегія: О. М. Петровський, І. М. Вітенко, О. І. Когут, О. Я. Колодійчук, Г. Р. Корицька, О. Р. Олексюк, В. Я. Гайда, І. І. Подлесна. Тернопіль, 2026. 312 с.

У збірнику публікуються тези доповідей учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Освітній процес сьогодення: досягнення, виклики, перспективи», яку проведено на базі Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти 24 квітня 2026 року.

Усі матеріали збірника подаються в редакції авторів. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти (протокол № 3 від 07. 05. 2026 р.)

1. Розставити у правильному порядку операції для виготовлення виробу.
2. Розставити у правильному порядку інструменти, якими слід користуватись для виконання зазначених операцій.

Задачі на встановлення раціональних розмірів заготовок. Такі задачі вимагають від учнів розрахувати оптимальні розміри заготовки для виготовлення виробу. Наприклад, встановити оптимальні розміри бруска для виготовлення ручки до напилка на токарному верстаті, враховуючи допустимий припуск по довжині і товщині заготовки, якщо відомі габаритні розміри майбутнього виробу; розрахувати мінімальну кількість матеріалу для виготовлення двох розгортки нагубника до лещат.

Вибір операцій і їх послідовності для виготовлення виробу. Щоб залучити учнів до вирішення такого завдання можна скористатись технологічною картою у якій відсутня інформація у графі «Зміст і послідовність операцій», Учням слід запропонувати завдання такого змісту: підібрати операції для виготовлення виробу і розставити їх у необхідній технологічній послідовності.

Вибір інструменту і пристроїв для виготовлення виробу. Для роботи над такими завданнями вчитель може використати технологічну карту у якій відсутня інформація у графі «Інструменти і пристрої». У такому випадку учням пропонують підібрати інструменти і пристрої для виконання зазначених операцій і заповнити технологічну карту.

До вирішення завдань з вибору інструменту і послідовності операцій учнів слід залучати лише після того, як вони ознайомляться з відповідними трудовими операціями, знатимуть, які інструменти і в яких випадках застосовуються.

Самостійна розробка технологічних карт. У 9 класі, працюючи над пояснювальною запискою до творчого проекту у вигляді портфолію, учні повинні представити повноцінну технологічну карту виготовлення виробу. Таке завдання буде посилене для учнів у випадку системного застосування на уроках технологій розглянутих технологічних задач і завдань від найпростіших до складних.

Отже, формування технологічної компетентності учнів у процесі проектно-технологічної діяльності є ключовим складником сучасної технологічної освіти. Ефективність цього процесу досягається завдяки системному використанню технологічних карт, структура та зміст яких поступово ускладнюються відповідно до етапів навчання та вікових особливостей учнів. Поетапне залучення школярів до розв'язування технологічних задач — від читання документації до її самостійного розроблення — дозволяє сформувати у них здатність не лише виконувати окремі операції, а й усвідомлено керувати процесом створення якісного продукту.

Список використаних джерел

1. Мачача Т. С. Особливості формування предметної проектно-технологічної компетентності в процесі трудового навчання і технологій. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/714047/1/методреком%202017.pdf> (дата звернення: 07.04.2026).

2. Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. Терешук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) URL: https://osvita.ua/doc/files/news/831/83161/Tekhnol_5-6-kl_Tereshchuk_ta_in_14_07_1_1.pdf (дата звернення: 07.04.2026)

3. Навчальна програма з технологій (рівень стандарту) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року URL: https://osvita.ua/school/program/program-10-11/58969/#google_vignette (дата звернення: 07.04.2026)

4. Чернишов С. О. Визначення предметних компетентностей з технологій на основі типових завдань перетворювальної діяльності. *Наукові записки Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Педагогічні науки. Випуск 155.* Київ, 2023. С. 67–75. URL: <https://enpuirb.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ef58ccc6-a644-40ad-b835-1997daa142b1/content> (дата звернення: 07.04.2026)

ЄДНАК В. Д.,

*доцент кафедри теорії і методики олімпійського та професійного спорту,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
кандидат педагогічних наук, доцент,
ednakv@tnpu.edu.ua*

ЄДНАК Г. М.,

*методист відділу методики навчальних предметів природничо-математичного циклу,
технологій та фізичної культури
Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти,
galinaednak@ukr.net*

СИСАК А.,

*аспірант 3 року навчання
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
anatoliy_sysak@ukr.net*

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ШКОЛЯРІВ В НУШ

Актуальність. Реформа системи загальної середньої освіти України відповідно до концепції Нової української школи (НУШ) зумовлює необхідність оновлення змісту, форм і методів фізичного виховання школярів. Це, в свою чергу, вимагає інтеграції інноваційних підходів у фізичному вихованні для формування здорового способу життя, рухової компетентності та соціальних навичок учнів. Традиційна система організації уроків не забезпечує достатнього рівня мотивації учнів до рухової активності, що призводить до зниження фізичної активності дітей, зростанню гіподинамії. Актуальним є пошук інноваційних педагогічних рішень, які б поєднували інтерактивність, варіативність, нетрадиційні форми роботи, цифровізацію та інклюзивність [4, 5].

Концепція НУШ передбачає перехід до дитиноцентрованого навчання, педагогіки партнерства, інтеграції освітніх технологій та створення безпечного освітнього середовища. У цих умовах фізичне виховання трансформується у важливий інструмент формування фізично, соціально та психологічно здорової особистості [1; 2; 5]

Мета дослідження: визначити ефективні інноваційні практики фізичного виховання школярів у контексті реалізації ідей Нової української школи.

Завдання:

1. Проаналізувати сучасні тенденції розвитку фізичного виховання школярів.
2. Визначити сутність інноваційних освітніх практик у фізичній культурі.
3. Охарактеризувати педагогічні технології, що відповідають концепції НУШ.

Результати дослідження. Інновації у фізичному вихованні розглядаються як системні зміни, що спрямовані на оновлення змісту, форм, методів та засобів організації рухової діяльності. [3] Інноваційні уроки фізичної культури передбачають активну участь учнів у навчальному процесі. Ефективними формами є:

- командні рухливі ігри;
- спортивні квести;
- навчальні проєкти;
- кооперативне навчання;
- ігрове моделювання.

Такі методи розвивають комунікативні навички, лідерство та емоційну задіяність школярів. [1, 2, 4]

Однією з основних особливостей НУШ є орієнтація не лише на засвоєння знань, а на формування ключових компетентностей. Фізична культура виступає засобом розвитку:

- здоров'язбережувальної компетентності;
- соціальної взаємодії;
- відповідальності за власне здоров'я;
- уміння працювати в команді.

Учитель фізичної культури переходить від ролі контролера фізичних нормативів до ролі фасилітатора рухової діяльності учнів.

До основні інноваційних практики можна віднести: [5]

- **Ігрові технології та рухливі ігри** – підвищують мотивацію, розвивають координацію та соціальні навички.

- **Інтегровані уроки** (фізкультура + біологія, математика) – сприяють міжпредметним зв'язкам і практичному застосуванню знань.

- **Модульне та проєктне навчання** – формує відповідальність, планування рухової діяльності та командну роботу.

- **Індивідуалізація та інклюзивні підходи** – адаптація вправ для учнів з ООП; використання диференційованих завдань.

Результативність впровадження інноваційних практик визначається низкою чинників, зокрема:

- професійної компетентності вчителя;
- готовності педагогів до використання цифрових технологій;
- матеріально-технічного забезпечення;
- підтримки адміністрації та батьків;
- створення безпечного освітнього середовища;
- систематичного моніторингу результатів.

До перспективних напрямів розвитку фізичного виховання в контексті НУШ належать: удосконалення та розширення варіативних модулів; інтеграція STEM-елементів у зміст уроків фізичної культури; створення й використання цифрових платформ для моніторингу рухової активності школярів; запровадження змішаних та дистанційних форматів тренувань; активізація міжнародної співпраці та обміну педагогічним досвідом; розробка й впровадження інклюзивних технологій. [3, 4, 5]

Висновки. 1. Інноваційні освітні практики у фізичному вихованні відповідають цілям НУШ і сприяють всебічному розвитку школярів.

2. Поєднання ігрових технологій, інтеграції предметів, модульного підходу та інклюзії підвищує ефективність занять і мотивацію учнів.

3. Подальший розвиток інноваційних практик потребує системної підготовки педагогів, удосконалення матеріально-технічної бази, методичного забезпечення та інтеграції цифрових технологій у фізичне виховання.

Список використаних джерел

1. Ярмошук О. О., Михальчук О. Новітні форми та технології фізичного виховання в НУШ. // Фізична культура, спорт і реабілітація в закладах освіти. – 2022. – Вип. 13. – С. 115–124. Рівненський державний гуманітарний університет.

2. Петечук В. В. Особливості фізичного виховання в НУШ: використання здоров'язбережувальних технологій. // Науковий часопис Українського державного університету імені М. Драгоманова. Серія 15. – 2025. – № 8 (195). – С. 104–107. DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.08\(195\).22](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.08(195).22) (doi.org in Bing).

3. Томашук О. Г. Інноваційні підходи до організації фізичного виховання школярів. // Фізична культура і спорт у закладах освіти: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Луцьк, 29 лютого – 1 березня 2024 р.). – Луцьк: Луцький національний технічний університет, 2024. С. 129–132.

4. Семененко В., Телус В. Фізичне виховання в концепції Нової української школи: проблематика і перспективи. // Sport Science Spectrum. – 2024. – № 1. – С. 16–22. DOI: <https://doi.org/10.32782/spectrum/2024-1-16>.

5. Сороколів Н. С., Чопик Р. В. Нормативно-програмне забезпечення фізичного виховання в умовах Нової української школи. // Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). – 2023. – Вип. 5К (165). – С. 130–133. УДУ ім. М. Драгоманова.

<i>Горовий І. С.</i> ШІ ТА STEAM-НАВЧАННЯ В УМОВАХ НУШ.....	58
<i>Дутка А. В.</i> ФОРМУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ РОЗРОБКИ ТЕХНОЛОГІЧНИХ КАРТ ТА РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЗАДАЧ І ЗАВДАНЬ.....	59
<i>Єднак В. Д., Єднак Г. М., Сисак А. Д.</i> ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ШКОЛЯРІВ В НУШ.....	61
<i>Каплієнко М. В.</i> РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК ДЛЯ РОБОТИ В КОМАНДІ ЗАСОБАМИ ШІ.....	63
<i>Кацедан О. С.</i> ДИСТАНЦІЙНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ: ЯК ЗБЕРЕГТИ КОМАНДНИЙ ДУХ КЛАСУ В ОНЛАЙН-ПРОСТОРІ.....	63
<i>Корицька Г. Р.</i> ВІД КАЗКИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ: «ВЕЛИКОДНЯ КАЗКА» ЯК МІЖПРЕДМЕТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ESTREAM-ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ НУШ.....	65
<i>Кузнецов В. А., Лахман Д. І., Кучумова Н. І., Лучко В. С.</i> ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПЕРЕКЛЮЧЕННЯ УВАГИ УЧНІВ З ВІРТУАЛЬНОГО НА РЕАЛЬНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ.....	66
<i>Куц М. О., Федорченко А. Ю.</i> РОЛЬ STEM-ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ ОРІЄНТАЦІЙ УЧНІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.....	68
<i>Лехняк І. В.</i> РАНКОВА ЗУСТРІЧ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	69
<i>Лехняк М. В.</i> ВИКОРИСТАННЯ ГЕЙМИФІКАЦІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ФІЗИКИ КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ.....	70
<i>Мельникова Р. М.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ НУШ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ: ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ.....	71
<i>Миколів З. П.</i> STEM-ЛАБОРАТОРІЯ ЯК ДРАЙВЕР ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ.....	74
<i>Онук Л. Л.</i> ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ПРІОРИТЕТІВ ТА СИСТЕМИ ЦІННОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ ЗАСОБАМИ ЕКСКУРСІЙНОЇ РОБОТИ.....	75
<i>Седеревічене А. О.</i> STEM У ДІЇ: ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ «ІНТЕЛЕКТ УКРАЇНИ» В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	78
<i>Сесик О. О.</i> УКРАЇНОЗНАВСТВО В КАНВІ ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТІВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ.....	80
<i>Смолярська О. З.</i> ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ПРАКТИКИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ МОДЕЛІ НАВЧАННЯ В НУШ.....	81
<i>Суханова Г. П., Непша О. В.</i> ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ НЕЙРОФІТНЕСУ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	83
<i>Сухомлінова А. С.</i> ГНУЧКІ ОСВІТНІ ТРАЄКТОРІЇ В НУШ: НОВІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	85
<i>Сухомлінова Ю. В.</i> ВІД ФОРМУЛИ ДО АЛГОРИТМУ: ЯК КОМПЕТЕНТНІСНЕ НАВЧАННЯ ЗМІНЮЄ УРОКИ ХІМІЇ ТА ІНФОРМАТИКИ.....	86
<i>Теслицька Г. І.</i> ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІННОВАЦІЙНА ПРАКТИКА ВИКЛАДАННЯ В КОНТЕКСТІ НУШ.....	87
<i>Чуян І. Л.</i> ВИКЛАДАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ТА ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ НУШ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ: МЕТОДИЧНІ ЗАВДАННЯ ТА АДАПТАЦІЯ ЗМІСТУ.....	88
<i>Шершньова О. В.</i> ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГА НУШ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ.....	90
<i>Щебетенко Н. П.</i> ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕРАТИВНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧИХ ПРОЄКТІВ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	91

СЕКЦІЯ 4. НАУКОВІ ТА МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Аксьонова В. І. АЛГОРИТМ ГУМАНІЗАЦІЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС СЬОГОДЕННЯ: ДОСЯГНЕННЯ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ

*Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю*

м. Тернопіль, 24 квітня 2026 року

Редколегія: *О. М. Петровський, І. М. Вітенко, О. І. Когут,
О. Я. Колодійчук, Г. Р. Корицька, О. Р. Олексюк, В. Я. Гайда,
І. І. Подлесна.*

Підписано до друку 07.05.2026 р.
Папір офсетний. Формат 60x84/8
Гарнітура Times New Roman.
Друк офсетний.
Авторських аркушів 42,15
Умов. друк. арк. 45,12.
Обл.-вид. арк. 36,33 . Зам. №05/25/1-3

Видавець та виготовлювач:
ФОП Осадца Ю. В.
м. Тернопіль, вул. 15 Квітня, 2Д/10
Тел. (097) 988-53-23

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ТР № 46 від 07 березня 2013 р.*